

af dem. Andetsteds tilskrives de en François i Rouen, der skal have gjort opfindelsen 1620.

Kunsthistorisk er tapeterne et vidnesbyrd om den nederlandske indflydelse i Danmark. Hans Knieper kom fra Brabant, og tapeterne hører sammen med Christian III.s gravmæle i Roskilde domkirke og Kronborg selv til mellem de høje præstationer, hvortil tiden nåede i den dansk-nederlandske kulturblanding. Thi selv om formen stammer fra det sidste land, er indholdet nationalt bestemt, og, som det fremhæves i bogen, et vidnesbyrd om den varme begejstring for den danske historie, som tiden brændte af, og som litterært gav sig udtryk i Vedels Saxo-oversættelse og andre historiske arbejder. Bortset fra de allersidste konger har fremstillingen af de danske regenter dog ikke været heldig; det menneskelige forsvinder i det teatraliske, men den følsomt gengivne landskabelige baggrund holder beskueren mere end skadesløs, og i bordhimlen når Hans Knieper sit højdepunkt.

Dr. Sigrud Flamand Christensen har bidraget til værket med tekniske og kunsthistoriske afsnit, og Selskabet til Udgivelse af Skrifter om danske Mindesmærker har givet bogen et udstyr, der er dens forfatter og emne værdigt.

Helge Søgaard.

Frederik den Femtes rejse gennem Danmark til Norge 1749. Skildret i samtidige tegninger af P. J. Grønvold. 1949. (Hassing).

Det var med en meget smuk udgivelse, H. P. Hansens bogtrykkeri i København fejrede årsskiftet 1949—50; udgivelsen, Grønvolds tegninger fra Frederik V's rejse, betyder tillige en værdifuld forøgelse af vor topografiske litteratur. Kaptajn Grønvolds også kunstnerisk betydelige billeder har ikke tidligere været umiddelbart tilgængelige for en videre kreds, hvad der nu, også takket være, at bogen er udsendt i boghandelen, er mulighed for. Efter en skildring ved Jens Sølvsten af rejsens forløb gengives i bogen de 35 raderinger, som opridser situationer på rejsen fra Roskilde til Randers over Storebælt, Fyn, Kolding og op gennem de østjyske købstæder. Grønvolds egne notitser under billederne forklarer enkeltheder og er med til at give bogen værdi også som kildeudgave for forskeren.

Vagn Dybdahl.

Thorv. Lodberg: Stænderdeputeret Ole Christian Kirk og nogle slægtshistoriske undersøgelser fra hans fødesogn Stadil. (Gadgaard Nielsen, Lemvig. 1950).

Det lille skrift på omkring tresindstyve sider præsenterer sig udstyrmæssigt meget smukt. Indholdet er derimod noget blandet. Skildringen af Ole Kirk er ikke synderlig dybtgående og giver heller ikke noget egentlig indtryk af ham, hverken som menneske eller som politiker. Hovedvægten i bogen dannes dog af de slægtshistoriske undersøgelser over slægten Fuglbjerg-Kirk, som tilsyneladende er motiveringen for skriftet. Af mere almen interesse er afsnittet »De personalhistoriske vilkår i Stadil«, der bringer en række karakteristiske eksempler på kirkebøgernes førelse i det 18. århundrede.

Vagn Dybdahl.

Erik Møller: Grundtvig som Samtidshistoriker. (Gyldendal. 1950).

Den stærke Grundtvig-interesse, som ikke mindst besættelsen kaldte til live, har givet sig mange litterære udtryk. Under talrige synsvinkler er Grundtvigs